

Ἐξήγηση τῆς Ε' Ὠδῆς τοῦ Κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου ᾠμοῦ.

Ἀνδρέα Θεοδώρου

«Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐπὶ τῇ θείᾳ δόξῃ σου· σύ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔσχες ἐν μήτρᾳ τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν καὶ τέτοκας ἄχρονον Υἱόν, πᾶσι τοῖς ὕμνοῦσι σε, σωτηρίαν βραβεύοντα».

Ὅλος ὁ κόσμος ἔμεινε ἐκπληκτος γιὰ τὴ θεία δόξα σου· διότι σύ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἀξιώθηκες νὰ δεχτεῖς στή μήτρα σου τὸν Θεό πού βρίσκεται πάνω σὲ ὅλα τὰ κτίσματα (καὶ τὰ ἐξουσιάζει), καὶ ἔχεις γεννήσει τὸν ἄχρονο Υἱὸ τοῦ Πατρὸς, ὁ ὁποῖος χαρίζει τὴ σωτηρία σὰν βραβεῖο σὲ ὅσους μὲ εὐλάβεια σὲ ἀνυμνοῦν.

Ἡ ἔκσταση εἶναι ὁ συνεπαρμὸς τῆς ψυχῆς πού γεννιέται μπροστὰ στό θαῦμα. Βλέποντας ὁ ἄνθρωπος κάτι μεγάλο, τὸ ὁποῖο ὑπερβαίνει τὰ κοινὰ

μέτρα και τούς νόμους τῆς φύσεως, κάτι πού δέν μπορεῖ νά ἐξηγήσει μὲ τὸ λογικὸ ὄπλισμὸ τῆς φύσεώς του, κάτι ἀκατανόητο καὶ ἀκατάληπτο, μένει ἄφωνος, πέφτει σὲ ἔκσταση, καταπλήσσεται. Ἰδιαίτερα μάλιστα, ὅταν βλέπει τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ, κυριεύεται ἀπὸ ἱερὸ τρόμο καὶ θαυμασμὸ καὶ ξεσπᾶ σὲ ἀνύμνηση τῆς θείας μεγαλειότητος καὶ παντοδυναμίας.

Στὴ σειρὰ τῶν Θείων θαυμάτων, πρωτεύουσα θέση καταλαμβάνει ἀσφαλῶς τὸ θαῦμα τῆς Παρθένου. Πῶς, δηλαδή, ἡ ἀπειρογάμος Κόρη, χωρὶς νά λειτουργήσουν σ' αὐτὴν οἱ νόμοι τῆς φυσικῆς συλλήψεως καὶ τῆς κυήσεως, μπόρεσε νά συλλάβει καὶ νά γεννήσει. Ἡ μεγάλη ὅμως στιγμή τοῦ θαύματος ἦταν, τὸ πῶς μπόρεσε νά χωρήσει στὴ μήτρα της τὴν ἄπειρη οὐσία τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀκατάληπτη, ἀκατάσχετη, καὶ τὴν ἀνέφικτη σὲ κάθε κτιστὴ δυνατότητα. Πῶς μπόρεσε, ἀλήθεια, νά χωρέσει ὁ ἀχώρητος καὶ ἀκατάσχετος Θεὸς στό στενὸ χωρίο τῆς Παρθένου; Μήπως εἶναι λῆρος (παραμύθια) αὐτὰ τὰ πράγματα; γιὰ κείνους πού κυριαρχοῦνται μοναχὰ ἀπὸ τὸ λογικὸ, μπορεῖ νά εἶναι. Αὐτοὶ μένουν πίσω. Δέν ἔχουν δύναμη καὶ ἀντοχή. Ἐγκλωβίζονται στὰ στεγανὰ διαμερίσματα τοῦ κριτικοῦ λόγου, τῆς διανοίας. Πνευστιοῦν, πεθαίνουν. Ἀνεβαίνουν ὅμως ἐκεῖνοι πού πιστεύουν στό θαῦμα τοῦ Θεοῦ, ὅσοι ἀποδέχονται μὲ ταπείνωση καὶ ἀφελότητα καρδίας ἐκεῖνο πού ἐπίμονα ἀρνεῖται ὁ λογικὸς νοῦς καὶ ἡ διάνοια. Αὐτοὶ παθαίνουν τὴ θεοποιὸ ἐκπληξη, ἐναγκαλιζοῦνται τὸν ἄπειρο Θεό!

Σὲ ἴσο μέτρο ἐκπληκτικὸ εἶναι καὶ τὸ πῶς ὁ ἄχρονος Υἱός, αὐτὸς πού εἶναι ἔξω ἀπὸ τὰ φυσικὰ ὅρια τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος γεμίζει τὸ χρόνο σὲ ὅλες τίς ἱστορικὲς του στιγμὲς καὶ συγχρόνως ὑπέρκειται τοῦ χρόνου -πού καὶ αὐτὸς προέρχεται ἀπὸ τὴ δική του ἄφθαρτη ἐνέργεια- μπορεῖ ὡς οὐσία καὶ ὑπόσταση νά εἰσέλθει καὶ νά ζήσει στὴ χρονικὴ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων σκηνή. Καὶ ἐδῶ ἔχουμε μία φοβερὴ καὶ ἄλυτη ἀντινομία, μία στιγμή τόσο φοβερὰ σκληρὴ γιὰ τὴν ἀνθρωπίνη διάνοια. Ὅσοι ὅμως μεγαλύνουν τὸ ὄνομα τῆς Παρθένου, δέχονται τὴν ἀντινομία τοῦ

θεομητορικοῦ θαύματος, πιστεύοντας στὸν ἀνερμήνευτο Τόκο της, πού τοὺς σώζει ἀπὸ τὶς δυσκολίες τῆς φθαρτῆς φύσεως καὶ τοὺς χαρίζει τὴν αἰώνια ζωὴ στὴν ἀρρήτη μυσταγωγία τῆς θείας βασιλείας.

«Ὁδὸν ἢ κυήσασα ζωῆς, χαῖρε, πανάμωμε, ἢ κατακλυσμοῦ τῆς ἀμαρτίας, σώσασα κόσμον· χαῖρε Θεονυμφε, ἄκουσμα καὶ λάλημα φρικτόν· χαῖρε ἐνδιαίτημα τοῦ Δεσπότη τῆς κτίσεως».

Χαῖρε, πανάμωμε, σύ πού γέννησες τὴν ὁδὸ πού ὁδηγεῖ στὴ ζωὴ καὶ ἔσωσες τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν κατακλυσμό τῆς ἀμαρτίας. Χαῖρε, Θεόνυμφε, πού εἶσαι λάλημα καὶ ἄκουσμα φρικτό· χαῖρε ἐνδιαίτημα τοῦ Δεσπότη τῆς κτίσεως.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ. Εἶναι ὁ ποιμένας ὁ καλὸς πού παρέχει ἀσφάλεια στὰ πρόβατά του. Εἶναι ἡ μυστικὴ ἄμπελος, ἡ ὁποία τρέφει μὲ τοὺς χυμοὺς της καὶ ζωοποιεῖ τὰ λογικὰ της κλήματα. Εἶναι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς πού παρέχει ζωὴν αἰώνια. Τὸ νερό πού σβύνει τὴν πνευματικὴ δίψα τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ φῶς πού τὸν κατευθύνει στὴ λυτρωτικὴ θεία ἀλήθεια. Μακριὰ ἀπὸ τὸν Χριστὸ ὑπάρχει πυκνὸ σκοτάδι, πείνα καὶ δίψα ψυχῆς, λιμοκτονία καὶ θάνατος. Ἡ Παρθένος Μαρία γέννησε τὴν ὁδὸ τῆς ζωῆς. Διὰ τοῦ μυστηρίου της οἱ ἄνθρωποι, κερδίζουν τὴν ὑπόθεσή τους, ἐκεῖνο πού ἀντιπροσωπεύουν στὴ γῆ, ἄσχετα ἂν πολλές φορές τὸ ἀγνοοῦν, σιτιζόμενοι μὲ τὰ χοιρώδη στοιχεῖα τῆς φθορᾶς. Μὲ τὴ Θεοτόκο ἀνοίξε ὁ δρόμος. Ὅποιος ἐλεύθερα τὸν ἀκολουθήσει θὰ βρεῖ τὴν ἀληθινὴ ζωὴ, θὰ γευθεῖ τὸν αἰώνιο καρπὸ τοῦ δέντρου πού φύτεψε ὁ Θεὸς στὸν Παράδεισο καὶ τὰ κλωνάρια τοῦ ὁποίου ἐκτείνονται στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Χαιρετίζουμε τὴν Παρθένο, γιατί μὲ τὴ ζωὴ πού γέννησε ἔσωσε τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν κατακλυσμό τῆς ἀμαρτίας. Ὅπως στοὺς ἀλλοτινοὺς καιροὺς, ὁ Θεὸς ἔσωσε στὴν κιβωτὸ τὸν Νῶε ἀπὸ τὸν πνιγμὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πού παρέσυρε καὶ ἔπνιξε ὅλες τὶς ἀμαρτωλὲς σάρκες τῆς ἀμαρτίας, ἔτσι καὶ ἡ

νέα τῆς χάριτος Κιβωτός, ἡ ἀπειρανδρη Κόρη, στά φωτεινά της διαμερίσματα ἔσωσε τὸ γένος ἀπὸ τὸν πνιγμὸ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ πνευματικοῦ θανάτου.

Χαιρετίζουμε τὴ θεόνυμφη Κόρη, ἐκείνην πού ἀγάπησε ὑπερβολικὰ ὁ Θεός, ἐρασθεὶς τοῦ ὑπερκοσμίου κάλλους της, γιατί εἶναι ἄκουσμα καὶ λάλημα φρικτό. Τὸ ἄκουσμά της σκορπίζει δέος καὶ ἱερὴ φρικίαση στίς πιστεύουσες καρδιές, γιατί εἶναι τὸ ἐνδιαίτημα, ἡ κατοικία τοῦ Δεσπότη τῆς κτίσεως. Σ' αὐτὴν δὲν κατοικεῖ ὁ Θεὸς μὲ τὴ χάρη του, ὅπως συμβαίνει στοὺς ἄλλους εὐσεβεῖς καὶ ἐναρέτους, ἀλλὰ κατοίκησε ὀλόκληρος μὲ τὴν πληρότητα τῆς φύσεως, τῆς ὑποστάσεως καὶ τῆς Θείας του ἐνεργείας. Καὶ μπορεῖ μὲν τὸ μυστήριον νὰ μὴ τὸ κατανοοῦμε μὲ τὴν πενιχρὴ μας διάνοια, ὅμως ταπεινὰ τὸ λατρεύουμε μὲ τὴν πιστεύουσα καρδιά μας, νοιώθοντας τοὺς γλυκασμοὺς του νὰ εὐφραίνουν καὶ νὰ ὠραῖζουν τίς ψυχές μας!

«Ἰσχύς καὶ ὀχύρωμα ἀνθρώπων, χαῖρε Ἄχραντε, τόπε ἀγιάσματος τῆς δόξης· νέκρωσις Ἄδου, νυμφῶν ὀλόφωτε· χαῖρε τῶν Ἀγγέλων χαρμονή· χαῖρε ἢ βοήθεια τῶν πιστῶς δεομένων σου».

Χαῖρε, Ἄχραντε, πὸν εἶσαι ἢ ἰσχύς καὶ τὸ ὀχύρωμα τῶν ἀνθρώπων, τόπος ἅγιος τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ· νέκρωση τοῦ Ἄδου καὶ ὀλόφωτε Νυμφῶνα· χαῖρε, σύ πὸν εἶσαι ἢ χαρὰ τῶν Ἀγγέλων· χαῖρε, ἢ βοήθεια ἐκείνων πὸν μὲ πίστη σὲ ἐπικαλοῦνται.

Τὰ ἐγκώμια τοῦ ὕμνωδοῦ συνεχίζονται. Χαιρετίζει τὴν Παρθένο ὡς τὸ ὀχύρωμα τῶν ἀνθρώπων, ἐπαναλαμβάνοντας ἐκεῖνο πὸν εἶπε σὲ προηγούμενο τροπάριον. Τὴν χαιρετίζει ὡς Ἄχραντη, πὸν κανένας σπίλος ἁμαρτίας, κανένας ἠθικὸς μολυσμὸς δὲν σκιάζει τὴν καθαρμένη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ συνείδησή της. Εἶναι ἢ μόνη γυναῖκα, ἢ ὠραία καὶ καλή. Στὴν ἁγιασμένη καὶ θεοχώρητη φύση της λάμπει ὀλοκάθαρη ἢ δόξα τοῦ οὐρανοῦ, ἢ λαμπρότητα τῆς Θείας Βασιλείας. Μέσα στὴ μήτρα της νεκρώθηκε ὁ θάνατος, ἠττήθηκε καὶ καταργήθηκε ἢ νέκρωση τοῦ Ἄδου,

πού κυριαρχοῦσε στά πεσμένα πλάσματα· καὶ στήθηκε ὁ ὀλόφωτος Νυμφῶνας τῶν οὐρανῶν, ὅπου τελοῦνται οἱ γάμοι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Νύμφης, τοῦ σώματος τῶν ἁγιασμένων καὶ ἐξαγορασμένων διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀρνίου, ὅπου πανήγυρη φαιδρὴ καὶ ἦχος καθαρὸς ἐορταζόντων, ὅπου χοροὶ Ἀγγέλων καὶ πνευματικὲς ἡδύτητες καὶ γλυκασμοί· ὅπου τὸ Δεῖπνο τὸ Μέγα, ἡ εὐωχία τῆς ὑπέριστης καὶ ἀδιάδοχης χαρὰς στά φωτεινὰ σκηνώματα τῆς Βασιλείας. Ἡ Μαρία εἶναι ἡ χαρμονὴ τῶν Ἀγγέλων. Ἡ ἄυλη φύση τους δονεῖται ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ ὑπερισταίου μυστηρίου στό ὁποῖο ἤθελαν, ἀλλὰ δέν μπορούσαν νά παρακύψουν. Τὸ μυστήριον τὸ σεσιγημένο καὶ ἀπόκρυφον, τὸ κρυμμένο στήν ἀπειρόσοφον Θεῖα βουλή, τώρα γίνεται φανέρωση, γίνεται πραγματικότητα, γίνεται τραγούδι πού ἀνυμνοῦν τὰ πυρίμορφα τάγματα τῶν ἀγγέλων, βλέποντας στήν Κόρη τῆς Βασιλείας τὸ νόημα καὶ τὴ χάρα τοῦ παντός, τὸν λόγο καὶ τῆς δικῆς τους ὑπάρξεως. Σκιροῦν, λοιπόν, ἀπὸ χαρὰ καὶ γιορτάζουν, ὑμνώνοντας τὴ Μητέρα τὴν ὁποῖα διάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ νά στήσει σ' αὐτὴν τὴ δόξα τῆς Βασιλείας του.

Ἡ Μαρία εἶναι συνάμα καὶ ἡ βοήθεια ὅλων ἐκείνων πού μὲ πίστη προστρέχουν στή χάρη τῆς γιὰ νά βροῦν χάρη καὶ ἔλεος στίς δυσκολίες καὶ στή σκληρὴ πάλη τους κατὰ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν πνευμάτων τῆς ἀκαθαρσίας.

«Πυρίμορφον ὄχημα τοῦ Λόγου χαῖρε Δέσποινα, ἔμψυχε Παράδεισε, τὸ ξύλον, ἐν μέσῳ ἔχων ζωῆς τὸν Κύριον, οὐ ὁ γλυκασμὸς ζωοποιεῖ πίστει τοὺς μετέχοντας καὶ φθορὰ ὑποκύψαντας».

Χαῖρε, Δέσποινα, σὺ πού ἐχρημάτισες ὄχημα πυρίμορφο τοῦ Λόγου καὶ εἶσαι ἔμψυχος Παράδεισος πού στό μέσο του ἔχει τὸν Κύριον τῆς ζωῆς, τοῦ ὁποῖου ἡ γλυκύτητα ζωοποιεῖ αὐτοὺς πού μὲ πίστη μετέχουν σ' αὐτὸ καὶ οἱ ὁποῖοι ὑπέκυψαν στή φθορὰ.

Τὰ ἐγκώμια διαδέχονται τὸ ἓνα τὸ ἄλλο. Ὁ ποιητὴς εἶναι ἀνεξάντλητος, χρησιμοποιώντας ὅσες εἰκόνες γνωρίζει ἀπὸ τὰ ἱερά κείμενα τῆς Γραφῆς καὶ ὅσες ἐφευρίσκει ἢ ἐμπνευσμένη ποιητικὴ φαντασία του.

Τὴν Μαρία τὴν παρομοιάζει μὲ ὄχημα τὸ ὁποῖο βγάζει φωτιά, στό ὁποῖο κάθησε ὁ Λόγος γιὰ νὰ κατέβει στή γῆ. Τὸ πυρίμορφο αὐτὸ ὄχημα τὸ ἐτοίμασε ὁ προπομπὸς τοῦ Λόγου, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, τὸ ὁποῖον εὐλογεῖ καὶ ἀγιάζει τὴ Θεία ἐνανθρώπηση. Ἐνῶ ὁ Λόγος πέμπει τὸ Πνεῦμα στὸν κόσμον, τὸ Πνεῦμα πέμπει μὲ τὴ σειρά του τὸν Λόγο, ἐτοιμάζοντας τὸ ἐπίγειο σκηνωμὰ του, δημιουργώντας τὴν ἀνθρωπίνη φύση του καὶ χρίοντας τὴ λυτρωτικὴ Θεία οἰκονομία του.

Τὴν παρομοιάζει μὲ ἔμψυχο Παράδεισο. Ἡ ἀναλογία βρίσκεται στὴν παλαιὰ οἰκονομία, στὴν πρώτη ἀρχὴ τῆς ζωῆς, τὸν ἐπίγειο παράδεισο τῆς Ἐδέμ, στό μέσο τοῦ ὁποῖου ὁ Θεὸς φύτεψε τὸ δέντρο τῆς ζωῆς. Ὁ Παράδεισος τῆς νέας οἰκονομίας, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ δέντρου, ἔχει μέσα του ἓνα ἄλλο καινούργιο δέντρο ζωῆς, τὸν Κύριο, τὸ ὁποῖο ρίζωσε στὴν ἄχραντη μήτρα τῆς Παρθένου, φούντωσε καὶ μὲ τὰ κλαδιὰ του σκέπασε τὸν κόσμον. Τὸ δέντρο αὐτὸ ἔχει καρποὺς ζωοποιητικούς. Δέν εἶναι σὰν τὸ παλαιὸ δέντρο τῆς παρακοῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖο οἱ ἄνθρωποι τρύγησαν τὴ νέκρωση καὶ τὸ θάνατο. Ἀπὸ τοὺς καρποὺς του πηγάζουν ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀφθαρσία. Οἱ καρποὶ του δέν ἀλλοιώνονται οὔτε χάνονται. Δέν τοὺς ἀγγίζει ἡ φθορά. Εἶναι δὲ καρποὶ εὐχυμοὶ καὶ γλυκεῖς. Γλυκαίνουν καὶ ὁμορφαίνουν τίς ψυχὰς ἐκείνων πού πλησιάζουν στό νέο δέντρο τῆς ζωῆς, ἀπλώνοντας τὰ χέρια γιὰ νὰ δρέψουν τὸν καρπὸ «τὸν καλὸν τοῦ ἰδεῖν καὶ κατανοῆσαι». Δέν προσέρχονται δὲ ἀπὸ ἔνοχη ἐπιθυμία καὶ περιέργεια, ὅπως ἡ παλαιὰ Εὐά, τῆς ὁποίας ἡ ἀλογιστία νέκρωσε τὸν κόσμον· προσέρχονται μὲ πίστη στὸν ἔμψυχο Παράδεισο τῆς Θεοτόκου, γιὰ νὰ δρέψουν ἀπὸ τὸ δέντρο τῆς τὸ ζωογόνου γλυκασμοῦ τῶν καρπῶν τοῦ θεομητορικοῦ τῆς θαύματος, ἀποβάλλοντας τὴ φθορά, στὴν ὁποίαν

ὑπέκυψαν ἀπὸ τὴν ἀλογιστία τῆς Προμήτορος. Ἡ νέα Εὐα τῆς χάριτος νίκησε καὶ μεταμόρφωσε τὴν πρώτη Εὐα τῆς ζωῆς!

«Ῥωννύμενοι σθένει σου, πιστῶς ἀναβοῶμέν σοι· Χαῖρε πόλις τοῦ Παμβασιλέως, δεδοξασμένα καὶ ἀξιάκουστα, περὶ ἧς λελάληνται σαφῶς ὄρος ἀλατόμητον, χαῖρε βάθος ἀμέτρητον».

Παίρνοντας σθένος ἀπὸ τῆ δική σου δύναμη, σοῦ φωνάζουμε μὲ πίστη· χαῖρε ἡ πόλη τοῦ Παμβασιλέως, γιὰ τὴν ὁποῖαν πολλὰ εἰπώθηκαν δοξασμένα καὶ ἀξιάκουστα. Χαῖρε σύ, πού εἶσαι ὄρος πού δέν λατομήθηκε ποτέ, καὶ βάθος μυστηρίου ἀμέτρητο.

Ὁ λυρισμὸς τοῦ Ὑμνωδοῦ συνεχίζεται ἀμείωτος. Οἱ πιστοί, ἀντλώντας δύναμη ἀπὸ τὸ σθένος τῆς Θεοτόκου, τὴν χαιρετίζουν ὡς πόλη τοῦ Παμβασιλέως, περὶ τῆς ὁποῖας πολλὰ λέχθηκαν –κυρίως ἀπὸ τὴν παλαιὰ προφητεία– δοξασμένα καὶ ἀξιάκουστα. Ἡ περίσεμνη Κόρη ὑπῆρξε τὸ κέντρο τῆς ἀρχαίας προφητείας. Σ’ αὐτὴν συνέκλιναν «ὀρήσεις προφητῶν καὶ αἰνίγματα», ὑπεμφαίνοντα τὴ σάρκωση τοῦ ἄχραντου Τόκου της. Ἔτσι, χαρακτηρίζεται ὡς ὄρος ἀλατόμητο. Προσφυέστατη εἰκόνα μὲ τὴν ὁποῖα μπορεῖ νὰ παραβληθεῖ ὁ ὑπερφυῆς Τόκος της, ἡ ἀφθορη σύλληψη καὶ ἡ ἀπαράφθορη γέννηση. Ὅπως δηλαδὴ σ’ ἓνα ἀλατόμητο ὄρος δέν ἔχει δουλέψει ποτὲ χεῖρι ἀνθρώπου, δέν ἔχει ἀφαιρεθεῖ κανένα κομμάτι του, παραμένοντας ὁλόκληρο καὶ ἀκατέργαστο, ἔτσι καὶ σὸ ὄρος τῆς Μαρίας δέν πλησίασε ἄνθρωπος γιὰ ν’ ἀφαιρέσει κάτι ἀπ’ αὐτό, ἀλλὰ συνέλαβε καὶ γέννησε ὑπερφυῶς, χωρὶς νὰ χάσει τὴν παρθενία της ἢ νὰ ὑποστῆ ὁποιαδήποτε ἄλλη βιολογικὴ ἀλλοίωση. Μόνο τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἄγγιξε μὲ τὴν πνοή του τὸν ἄχραντο ναὸ τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ ἐτοιμαστῆ νὰ οἰκήσει σ’ αὐτὸν ὁ ἄπειρος Λόγος τοῦ Πατρός, ἀνοίγοντας μὲν τὴ μήτρα της εὐλογημένης, χωρὶς ὡστόσο νὰ καταλύσει τὴν παρθενία τοῦ μητροπάρθενου κλέους της. Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ μητροπάρθενο κλέος, ἡ μητέρα «ἢ ἄνευ ἀνδρὸς τετοκυῖα», ἡ Παρθενομήτηρ, συνιστᾷ βάθος μυστηρίου ἀμέτρητο. Μυστήριον, δηλαδὴ, ἀπρόσιτον στὸν ἀνθρώπινο νοῦ,

στόν πυθμένα τοῦ ὁποίου ἀδυνατεῖ νά φθάσει ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια καί φυσικά πολὺ λιγότερο νά τὸ βυθομετρήσει.

«Εὐρύχωρον σκηνωμα, τοῦ Λόγου χαῖρε Ἄχραντε· κόχλος ἢ τὸν θεῖον μαργαρίτην, προαγαγοῦσα, χαῖρε πανθαύμαστε· πάντων πρὸς Θεὸν καταλλαγή, τῶν μακαριζόντων σε, Θεοτόκε, ἐκάστοτε».

Χαῖρε, Ἄχραντε σύ, πού χρημάτισες τὸ εὐρύχωρο σκηνωμα τοῦ Λόγου. Χαῖρε, Πανθαύμαστε, σύ πού εἶσαι τὸ ὄστρακο ἀπὸ τὸ ὁποῖο προῆλθε ὁ Θεῖος μαργαρίτης. Σύ Θεοτόκε, πού εἶσαι ἢ πρὸς Θεὸν συμφιλίωση καί καταλλαγή αὐτῶν πού κάθε φορὰ σὲ μακαρίζουν.

«Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». Ἡ σκηνωση τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο ἔγινε στήν ταπεινὴ Κόρη τῆς Ναζαρέτ. Ἀλήθεια, πῶς ἀλλιῶς θὰ ἔμπαινε στήν ἱστορία τῶν ἀνθρώπων; Πῶς θὰ γινόταν ἀληθινὸς ἄνθρωπος μὲ σάρκα, αἷμα καὶ ὀστά, ἂν δέν περνοῦσε πραγματικά ἀπὸ ἄνθρωπο, ἂν δέν γεννιόταν ἀπὸ μητέρα, ἂν δέν εἶχε ἀληθινὴ μάνα; Ἡ ἀπειρόσοφη βουλή τοῦ Θεοῦ βρῆκε τὴν κατάλληλη λύση. Ἔδωσε μητέρα ἀληθινὴ στό Λόγο, ὄχι ὅμως καὶ πατέρα. Μάνα, γιὰ νά εἶναι ἀληθινὸς ἄνθρωπος, καὶ ὄχι ἐπίφαση ἀνθρώπου, φάντασμα. Ὅχι ὅμως καὶ Πατέρα, γιὰ νά κόψει τὸ ρεῦμα τῆς φθορᾶς πού διαιωρίζοταν μὲ τὴ φυσικὴ γέννηση, ἢ ὁποῖα συνδεόταν μὲ τὴ γεννήτρια τῆς φθορᾶς, τὴ φύση τοῦ προπάτορα τὴν πεσμένη στή φθορὰ καὶ τὸ θάνατο. Καὶ τὸ σκηνωμα τοῦ Λόγου ἦταν εὐρύχωρο. Μία μικρὴ μὲν μήτρα γυναίκας στή βιολογικὴ τῆς διάσταση, μεγάλη ὅμως στό ἄπειρο μυστηριακὸ μέγεθος καὶ τὸ βάθος τῆς. Μήτρα πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, γιὰ νά χωρέσει μέσα τῆς ἄνετα τὸν ποιητὴ τῶν αἰώνων, τὸν δημιουργὸ τοῦ παντός. Μήτρα πραγματικά θεοχώρητη, ὅπως τὴν πλάτυνε στήν ἀπεραντοσύνη του τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Στή συνέχεια ἢ Μαρία παραβάλλεται μὲ «κόχλον», ὄστρακο ἀπὸ τὸ ὁποῖον προῆλθε τὸ μαργαριτάρι τοῦ Θεοῦ. Ωραία πραγματικά

παρομοίωση τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως. Ὅπως τὸ μαργαριτάρι εἶναι σφηνωμένο στό ὄστρακο γιὰ νὰ προέλκει ἀπ' αὐτὸ μετὰ τὸ ἄνοιγμά του, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦταν κρυμμένος στὴ μήτρα τῆς Παρθένου γιὰ νὰ προέλκει ἀπ' αὐτὴ μετὰ τὴ γέννησή του. Μὲ τὴ διαφορὰ, βέβαια, ὅτι τὸ μὲν ὄστρακο μετὰ τὸ ἄνοιγμά του παραμένει πάντα ἀνοικτό· ἐνῶ ἡ μήτρα τῆς Μαρίας ἄνοιξε μὲν γιὰ νὰ προέλθει ἐξ αὐτῆς ὁ ἔνσαρκος Λόγος τοῦ Θεοῦ, μετὰ τὴ γέννηση ὅμως Ἐκείνου ἔμεινε παντοτεινὰ κλειστή. Ἦταν δὲ ὁ μαργαρίτης τῆς Παρθένου σπάνιος καὶ πολύτιμος, τὸ στολίδι καὶ ὁ πλοῦτος τῆς ἀνθρωπότητας.

Ἡ Θεοτόκος, προβάλλουσα τὸ Θεῖο μαργαρίτη, ὁμόρφηνε τὸν κόσμον, γιὰτὶ ὁ Τόκος τῆς ἐπέφερε τὴν καταλλαγὴ τῶν πάντων πρὸς τὸν Θεό, τὴ συμφιλίωση τοῦ ἀποστατημένου παιδίου μὲ τὸν Πατέρα του. Ἐνωσε τὰ σύμπαντα σὲ μία πελώρια φιλία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀφαιρέθηκε τὸ δηλητήριο τῆς διασπάσεως, τὸ κεντρὶ τῆς ἔχθρας καὶ τῆς ἀποξενώσεως, πὺν φύτρωσε στό μοιραῖο κῆπο τῆς Ἑδέμ. Θεὸς καὶ ἄνθρωπος ἔγιναν Ἐκκλησία, ἔνωση ἀδιάσπαστη καὶ ἀδιαχώριστη, ἔνωση ἀληθινῆς φιλίας καὶ ἀγάπης.

Πηγή: Ἱερά Μονὴ Ἀγίου Ἰωάννου Καρέα

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθηδρικός Ἱερός Ναός Ἀγίας Τριάδος Βύρωνος)